

PRÍHOVOR

Vážení členovia Slovenskej cestnej spoločnosti,

posledné obdobie činnosti SCS bolo poznačené hlavne prípravou nových stanov, ktoré boli schválené na aprílovom Valnom zhromaždení. Očakávali sme, že príprava nového znenia nebude jednoduchá, ale je otázne, či bolo potrebné tento proces až do takej miery vyhrcovať. Spor o spôsobe financovania pobočiek sa určite mohol riešiť širšou

a menej emotívnou diskusiou. V nadväznosti na stanovy je v súčasnosti hlavnou úlohou aktualizácia Pravidiel hospodárenia SCS a verím, že nové pravidlá budú pripravené na základe efektívnej a kolegiálnej diskusie a budú akceptovateľné pre všetkých členov SCS.

Činnosť SCS nie je v súčasnosti jednoduchá. Problémy v rezorte dopravy narástli do značných rozmerov a cestársku komunitu zasahujú čoraz výraznejšie. Rozklad Národnej diaľničnej spoločnosti, neschopnosť zodpovedných zabezpečiť plynulú prípravu a výstavbu siete diaľnic a rýchlostných ciest, spojená s trvalou medializáciou, chýbajúce prostriedky

na opravy a údržbu a ďalšie nedostatky vyvolávajú rastúce problémy súčasnosti a neistotu do budúcnosti. Za týchto okolností by sa cestárska komunita mala ešte výraznejšie zjednocovať a (prepáčte mi priamosť), udržať si svoju profesionálnu česť.

SCS má do najbližšej budúcnosti pred sebou celý rad úloh. Snaha o pomoc rezortu by mala vyvrcholiť novou dohodou s MDV SR, ktorá je v štádiu prípravy. Čakajú nás Dni slovenských cestárov, niekoľko konferencií a seminárov, kde bude možnosť nielen na priateľské stretnutia, ale aj odborné rozhovory.

Z pozície pracovníka akademickej sféry si dovoľím veľmi pozitívne hodnotiť aj ocenenie najlepších diplomových prác na Stavebných fakultách v Bratislave, Žiline a Košiciach, a tiež vyhlásenie súťaže o najlepšiu doktorandskú dizertačnú prácu, ktorá bude vyhodnotená na Cestnej konferencii 2018. Záujem študentov o stavebné odbory neustále klesá a kolegovia z praxe už teraz pociťujú nedostatok kvalifikovaných pracovníkov. Akcie zamerané na zviditeľnenie cestárskych profesií preto zasluhujú veľkú pozornosť na všetkých úrovniach vzdelávania.

Vážené kolegyně a kolegovia, verím, že spoločne sa nám podarí splniť úlohy, ktoré nás čakajú a vrátiť rešpekt cestárskemu „fachu“, ktorý je v súčasnosti silno narušený.

Prof. Ing. Ján Čelko, CSc.
podpredseda SCS

VALNÉ ZHROMAŽDENIE SCS 2017

Dňa 6. apríla 2017 sa v budove spoločnosti Doprastav, a.s. uskutočnilo Valné zhromaždenie SCS. Prítomní delegáti schválili správu o činnosti a hospodárení za rok 2016, plán

odborných podujatí, plán práce a rozpočet SCS na rok 2017.

Dôležitým bodom programu Valného zhromaždenia SCS bola zmena Stanov SCS. Po širokej diskusii a vysvetlení navrhovaných zmien, valné zhromaždenie zmenu stanov schválilo.

Dňa 14. júla 2017 bola zmena stanov zaevidovaná na Ministerstve vnútra SR. Po uplynutí funkčného obdobia členov revíznej komisie SCS boli na valnom zhromaždení zvolení noví členovia revíznej komisie na obdobie rokov 2017 – 2021. V funkciách predsedu revíznej komisie pokračuje Ing. Ján Kravčák (EUROVIA SK, a.s.) a členky revíznej komisie Danko Kovačičová (Slovenská správa ciest). Novým členom revíznej komisie sa stal Ing. Marián Janík (Správa ciest Žilinského samosprávneho kraja, Závod Turiec).

Valné zhromaždenie odporučilo predsedníctvu aktualizovať Pravidlá hospodárenia SCS v súlade so schválenou zmenou stanov. Aktualizáciu tohto dokumentu bude pripravovať komisia zložená zo zástupcov predsedníctva, revíznej komisie a členov cestnej spoločnosti.

Zuzana Fabianová
Slovenská cestná spoločnosť

ODBORNÉ PODUJATIA

CESTNÁ KONFERENCIA 2017

EÚ fondy v cestnej doprave, výstavba diaľnic a rýchlostných ciest, národný systém dopravných informácií, geotechnické problémy na cestách a systémy ochrany proti padaniu skál. O týchto a ďalších témach diskutovali 270-ti odborníci z celého Slovenska.

SCS zorganizovala v dňoch 21. - 22. marca 2017 v hoteli Holiday Inn v Bratislave významné odborné podujatie s názvom **Cestná konferencia 2017**. Cieľom konferencie bolo informovať o aktuálnej situácii v cestnom staviteľstve a hospodárstve na Slovensku, ako aj o ďalších plánoch v rozvoji cestnej siete na Slovensku.

Konferencia sa zamerala na financovanie a výstavbu cestnej infraštruktúry na Slovensku, správu a údržbu cestných komunikácií a geotechniku v dopravnom staviteľstve. Záštitu nad konferenciou prijal minister dopravy a výstavby

SR Ľudovít Ódor. Ministerstvo dopravy na slávnostnom otvorení zastupoval štátny tajomník Peter Ďurček. V úvodných príhovoroch vystúpili splnomocnenec vlády SR pre rýchlostné cesty Igor Janculík, primátor Hlavného mesta Bratislavy Ivo Nesrovnal, generálny riaditeľ Národnej diaľničnej spoločnosti Ján Ďuriš, generálny riaditeľ Slovenskej správy ciest Roman Žembera, prezident Zväzu stavebných podnikateľov Slovenska Pavol Kováčik, prezident Zväzu slovenských vedecko-technických spoločností Dušan Petráš, predseda Českej silniční spoločnosti Petr Mondschein a odborný garant konferencie a predseda Slovenskej cestnej spoločnosti Ján Šedivý.

Slovenská cestná spoločnosť každoročne oceňuje najlepšiu doktorandskú dizertačnú prácu zameranú na oblasť cestného staviteľstva a hospodárstva. Tento rok bola počas konferencie cena udelená Petrovi Dúbravskému zo Stavebnej

fakulty Technickej univerzity v Košiciach za prácu s názvom „Nízkoteplotné asfaltové zmesi na báze zeolitu“.

Poslaním Slovenskej cestnej spoločnosti je aj podpora vedecko-technického rozvoja, výchovno-vzdelávacej činnosti a zvyšovanie kvalifikácie odborníkov pôsobiacich v cestnom stavebníctve a hospodárstve. V snahe naplňovania tohto poslania, cestná spoločnosť aktívne spolupracuje pri rôznych odborných aktivitách so Stavebnými fakultami Slovenskej technickej univerzity v Bratislave, Žilinskej univerzity v Žiline a Technickej univerzity v Košiciach. Záujem o pokračovanie spolupráce bol počas konferencie potvrdený aj oficiálnym

podpisom memoranda o spolupráci s dekanmi všetkých troch stavebných fakúlt. Sprievodnou akciou bola aj výstava a vyhodnotenie mostárskej modelárskej súťaže s udelením ocenenia pre víťazov tejto súťaže.

V rámci konferencie vystúpili s odbornými príspevkami zástupcovia Ministerstva dopravy a výstavby SR, Národnej diaľničnej spoločnosti, Slovenskej správy ciest, samosprávnych krajov, vysokých škôl a podnikateľského prostredia.

Zuzana Fabianová
Slovenská cestná spoločnosť

GEOSYNTETIKA 2017

Na Stavebnej fakulte Žilinskej univerzity v Žiline sa v dňoch 16. a 17. februára 2017 uskutočnila 11. Medzinárodná konferencia „Geosyntetika 2017“. Odbornými garantmi a hlavnými organizátormi konferencie boli doc. Ing. Marián Drusa, PhD – vedúci Katedry geotechniky a Prof. Ing. Libor Ižvolt, PhD. – vedúci Katedry železničného stavebníctva a traťového hospodárstva na Stavebnej fakulte. Spoluorganizátormi konferencie boli Slovenská pobočka Medzinárodnej geosyntetickej spoločnosti (IGS Slovensko), Slovenská geosyntetická spoločnosť (SGS), Slovenská cestná spoločnosť (SCS), Slovenská komora stavebných inžinierov (SKSI) a Železnice slovenskej republiky (ŽSR).

Konferencie sa zúčastnilo viac ako deväťdesiat odborníkov z piatich krajín. Medzi účastníkmi boli projektanti, statici, odborníci z univerzít a štátnych rezortných inštitúcií, pracovníci realizačných firiem a výrobcovia, dodávatelia a rôzni užívatelia geosyntetiky. Konferencia bola pravidelnou a významnou odbornou akciou pre slovenských členov Medzinárodnej geosyntetickej spoločnosti a bola zaradená do systému celoživotného vzdelávania pre autorizovaných stavebných inžinierov v odbore inžinierske stavby.

Napriek tomu, že geosyntetika je pomerne úzka a špecifická oblasť stavebných výrobkov, organizátorom konferencie sa podarilo pripraviť program s jednou hlavnou prednáškou a šiestimi odbornými príspevkami.

V úvodnej časti predniesol hlavnú prednášku Prof. Dr. Heinz Brandl z Technickej univerzity vo Viedni, ktorý je súčasne predsedom rakúskej pobočky IGS. Jeho prednáška bola na tému „Špeciálne prípady aplikácie geosyntetiky na dopravných stavbách a protipovodňových opatreniach“, ktorá obsahovala množstvo zaujímavých prípadov použitia geosyntetiky v Rakúsku. Potom Dr. Jacek Kawalec z Poľska – člen medzinárodnej rady IGS, informoval o najnovších a veľmi pestrých aktivitách Medzinárodnej geosyntetickej spoločnosti. Jeho informácie boli súčasne pozvánkou pre nových členov IGS.

Témy konferencie boli rozdelené do piatich skupín:

- nové geosyntetické výrobky, ich vlastnosti a použitie
- návrh konštrukcií s geosyntetikou
- technické normy a predpisy
- výskum a vývoj
- príklady stavieb s geosyntetikou

V diskusii na konci každej odbornej sekcie sa objavilo niekoľko zaujímavých problémov, ktoré môžu byť inšpiráciou do budúcnosti, napr.:

- výber geotextílií na oddeľovanie a filtráciu podľa ich tried robustnosti
- vplyv plastického tečenia (krípu) na životnosť geobuniiek
- vlastnosti a nedostatočná trvanlivosť geotextílií vyrobených z odpadov
- nedostatky a aktualizácia súčasných noriem a predpisov na geosyntetiku
- spevnenie podvalového podlažia geosyntetikou

- geosyntetika na nových úsekoch diaľnic a modernizovanej železnice na Slovensku

Sprievodná výstava firiem, ktoré finančne podporili akciu, bola tradičnou súčasťou konferencie.

Všetci účastníci konferencie boli pozvaní na ďalšiu, 12. odbornú akciu "Geosyntetika 2018", ktorá by sa mala konať v priebehu prvého štvrtroka 2018 v Bratislave.

Ing. Radovan Baslík, CSc.
IGS Slovensko

V. SEMINÁR ZIMNEJ ÚDRŽBY

V termíne 7. – 8. júna 2017 sa v Šamoríne – Čilistove uskutočnil V. ročník seminára letnej údržby. Seminár upriamil pozornosť odbornej verejnosti na aktuálnu problematiku letnej prevádzky a údržby pozemných komunikácií v Slovenskej republike a okolitých krajinách. Podujatie Slovenskej cestnej spoločnosti s medzinárodnou účasťou vytváral priestor na prezentáciu súčasného stavu ciest a nových trendov v oblasti letnej prevádzky a údržby z pohľadu spoločensko-ekonomických zmien a výhľadových zámerov cestného hospodárstva do blízkej budúcnosti. Zúčastnilo sa ho takmer 100 účastníkov, ktorým bolo prezentovaných 21 odborných príspevkov. Okrem slovenských cestárov sa seminára zúčastnili aj kolegovia cestári z Českej republiky a Maďarska. Záštitu nad seminárom prijal minister dopravy a výstavby SR Arpád Érsek.

V úvode seminári si prítomní účastníci seminára minútou ticha uctili pamiatku dlhoročného člena vedeckého výboru seminára Ing. Vladimíra Kozáka.

V úvode seminára vystúpil so svojim príspevkom riaditeľ prevádzkového úseku ŘSD Ing. Pavel Pecha a odborný garant seminára za Ministerstvo dopravy a výstavby SR Ing. Marián Viazanko. V ďalšom bloku odzneli prednášky na tému ochrany pozemných komunikácií v Českej republike,

Maďarsku a na Slovensku. V predvečer nasledovali odborné prednášky ohľadom diagnostiky stavu vozoviek a moderné technológie recyklácie vrstiev vozovky na mieste. Odborné prezentácie prvého dňa boli ukončené blokom aktuálneho stavu ciest I. triedy v SR, pohľadom na prezentáciu činností cestárov v Žilinskom samosprávnom kraji a prezentácia strediska Správy a údržby diaľnic Martin, Národnej diaľničnej spoločnosti, a.s. Bratislava.

Na druhý deň pokračovali odborné prednášky prezentáciou talianskej správy ciest ANAS a najväčšieho koncesionára talianskych diaľnic Autostrade a prednášky na tému stavu mostných objektov na cestách I. triedy a na cestách Košického samosprávneho kraja. Seminár ukončil blok odborných prednášok na tému hluku spôsobených cestnou dopravou.

Účastníkom podujatie prinieslo možnosť vzájomnej výmeny najnovších skúseností a poznatkov pri prevádzke, správe, rekonštrukcii, údržbe a opravách pozemných komunikácií na viacerých platformách. Formálnou pôdou boli jednotlivé prednáškové bloky, kde sa viedla medzi prednášajúcimi a delegátmi seminára prínosná, odborná diskusia k prezentovaným aktuálnym príspevkom. Neformálne stretnutia zúčastnených odborníkov v kuloároch a počas spoločenského programu priniesli však rovnako veľa príležitostí

pre výmenu názorov a praktických informácií, ale i možnosť nadväzovania a upevňovania priateľstiev, otvárajúcich dvere pre budúcu spoluprácu.

A tak odborná i laická diskusia pokračovala aj v rámci diskusného večera, ktorý sa konal na lodi počas plavby na

rieke Dunaj. V budúcom roku pripravujeme už VI. seminár zimnej údržby.

Ing. Peter Hronský
Pobočka SCS pri VÚD, a.s.

MEDZINÁRODNÁ SPOLUPRÁCA

ČINNOSŤ SLOVENSKEHO NÁRODNÉHO KOMITÉTU V RÁMCI SVETOVEJ CESTNEJ ASOCIÁCIE AIPCR/PIARC

Slovenská cestná spoločnosť (SCS), ako najvýznamnejšie stavovské odborné združenie „cestárov“ na Slovensku, je od začiatku roku 1994 kolektívnym členom Svetovej cestnej asociácie AIPCR/PIARC a od 6. októbra 1994 je aj členom Slovenského národného komitétu tejto asociácie. Národný komitét bol založený s cieľom koordinovať prácu jednotlivých kolektívnych členov Svetovej cestnej asociácie, ktorí v tom čase pôsobili na Slovensku (Ministerstvo dopravy, Slovenská správa ciest, Slovenská cestná spoločnosť, Doprastav, a.s. a neskôr aj Národná diaľničná spoločnosť, a.s. a ďalšie).

Aktivita a úroveň činnosti Národného komitétu bola počas jeho existencie významným spôsobom závislá od jeho vedenia a za najvýznamnejšie a najúspešnejšie možno považovať obdobie rokov 2008 – 2012, kedy bol jeho predsedom prof. Ing. Bystrík Bezák, CSc. a ako prvý delegát pôsobil Ing. Marián Hanták, CSc. Ale v ostatných rokoch, z dôvodu rôznych personálnych zmien, začala činnosť Národného komitétu stagnovať. Preto sa Predsedníctvo SCS na svojich zasadnutiach vážne zaoberalo otázkou zotrvania a ďalšieho pokračovania svojho členstva v tomto komitéte.

Po hľadaní možných a vhodných riešení existujúcej situácie a v snahe aktivizovať činnosť Národného komitétu, rozhodlo Predsedníctvo SCS na svojom zasadnutí dňa 8. septembra 2016, že SCS prevezme na seba činnosť, povinnosti a úlohy Slovenského národného komitétu. Prvou úlohou bolo vyriešiť personálnu otázku vedenia komitétu. Predsedom národného komitétu sa stal Ing. Ján Šedivý, CSc. (predseda SCS), úlohy sekretariátu zabezpečuje Ing. Zuzana Fabianová, PhD. (tajomníčka SCS). Prvým delegátom je generálny riaditeľ sekcie cestnej dopravy a pozemných komunikácií a cestnej dopravy Peter Varga, MBA, MSc. a činnosť sekretariátu 1. delegáta vykonáva Ing. Marián Hanták, CSc.

Cieľom nového vedenia Národného komitétu je hlavne oživiť jeho celkovú činnosť a dôsledne si plniť úlohy voči

Svetovej cestnej asociácii vyplývajúce z príslušných organizačných dokumentov. Ďalšou úlohou je koordinovanie práce a oživenie činnosti zástupcov Slovenska v jednotlivých technických výboroch AIPCR/PIARC. V súčasnosti nás v technických výboroch ako členovia (M), korešpondenční členovia (MC) a asociovaní členovia (AM) zastupujú:

- Technický výbor B.3 **Udržateľná mobilita v mestských oblastiach** – prof. Ing. Bystrík Bezák, PhD. (MC), Ing. Peter Ľos, PhD. (MC)
- Technický výbor C.2 **Navrhovanie a prevádzka bezpečnej cestnej infraštruktúry** - Ing. Tomáš Bežilla, PhD. (MC), prof. Ing. Ján Čelko, PhD. (MC)
- Technický výbor D.1 **Asset Management** – prof. Ing. Ján Mikolaj, CSc. (M),
- Technický výbor D.2 **Vozovky** - prof. Ing. Ivan Gschwendt, DrSc. (MC), Dipl. Ing. Zsolt Boros (MC), Ing. Silvia Cápayová, PhD. (AM), Ing. Andrea Zuzulová, PhD. (AM)
- Technický výbor D.3 **Mosty** – Ing. Viktor Borzovič, PhD. (MC), Ing. Katarína Tábořská (MC)
- Technický výbor D.4 **Vidiecké cesty a zemné práce** – doc. Dr. Ing. Katarína Zgútová (MC)
- Technický výbor D.5 **Prevádzka cestných tunelov** – Ing. Martin Bakoš, PhD. (MC)

Snahou Národného komitétu a SCS je aj prezentácia Slovenska a činnosti našich odborníkov na Svetových kongresoch organizovaných Svetovou cestnou asociáciou. Najbližšie nás čaká Zimný svetový cestný kongres v poľskom Gdaňsku v dňoch 20. - 23. februára 2018, kde sa chceme prezentovať nielen odbornými príspevkami, ale v spolupráci s partnerskou organizáciou v Českej republike aj spoločným stánkom na sprievodnej výstave.

Ing. Ján Šedivý, CSc.
Predseda Slovenského národného komitétu

DOPRAVNO-INŽINIERSKE DNI 2017

V dňoch 24 – 25. mája 2017 sa uskutočnil už osemnásty ročník medzinárodného seminára "Dopravno-inžinierske dni", opäť v krásnom juhomoravskom meste Mikulov. Seminár zorganizovala Česká silniční společnost a Pobočka ČSS pri spoločnosti Brněnské komunikace a.s., Dopravní podnik města Brna a.s. Na príprave medzinárodného seminára sa podieľala aj tento rok Slovenská cestná spoločnosť.

Cieľom seminára bolo prezentovať najnovšie poznatky a podporiť výmenu skúseností v oblasti cestného hospodárstva a dopravného inžinierstva.

Tohtoročný seminár bol zameraný na inteligentné dopravné systémy, parkovanie a verejnú dopravu.

Seminár bol rozdelený do dvoch blokov, v rámci ktorých bolo prezentovaných dvadsať odborných príspevkov. Slovensko prispelo ôsmimi odbornými príspevkami. Zvýšený záujem o problematiku dopravného inžinierstva potvrdzuje, že dopravné inžinierstvo je významným nástrojom pri budovaní a skvalitňovaní života obyvateľov, a preto je potrebné vytvárať odborný potenciál aj na Slovensku.

Ing. Dušan Štofa
Slovenská cestná spoločnosť

ZO ŽIVOTA SCS

VZDELÁVACIE AKTIVITY SCS

Na základe požiadavky členskej základne Slovenská cestná spoločnosť v spolupráci so stavebnými fakultami Slovenskej technickej univerzity v Bratislave, Žilinskej uni-

verzity v Žiline a Technickej univerzity v Košiciach organizuje vzdelávacie aktivity v rámci zásad a princípov ďalšieho (profesijného) vzdelávania. SCS pripravila aplikovaný neakreditovaný vzdelávací program *cestné stavitelstvo a hospodárstvo* (CSH) v modulovom zložení, ktorý je zameraný na aktuálne potreby odborníkov cestného stavitelstva a hospodárstva.

Cieľom je zvýšiť bezpečnosť a kvalitu dopravných stavieb, hospodárnosť, poskytnutie informácií pre odborníkov o používaní nových technológií na výstavbu, opravy, údržbu a rekonštrukcie dopravných stavieb a na zvýšenie kompetencií, zručností a vedomostí v rámci odbornej spôsobilosti.

Princíp profesijného vzdelávania – ako súčasť ďalšieho vzdelávania – bol použitý vo vzdelávacích aktivitách neakreditovaného vzdelávacieho programu CSH, ktorý nadväzuje na akreditované študijné programy stavebných fakúlt v SR zameraných na dopravné stavby.

V moduloch CSH je umožnené získať nové poznatky odborníkom z praxe pôsobiacim najmä v príprave, projektova-

ní, výstavbe, správe ciest, diaľnic a objektov na diaľničnej a cestnej sieti.

Vzdelávacie aktivity v CSH sú uskutočňované kombinovanou (prezenčnou a dištančnou) formou najmä pre absolventov stredných a vysokých škôl pôsobiacich v oblasti dopravných stavieb a vo verejnej správe. Absolvent modulu (v rozsahu 10 h) získa po úspešnom ukončení certifikát (*osvedčenie*).

Údaje o pripravovaných vzdelávacích aktivitách sú zverejňované na stránke Slovenskej cestnej spoločnosti www.cestnaspol.sk. Viac informácií môžu záujemcovia získať aj na emailovej adrese csh@cestnaspol.sk.

Prof. Ing. František Schlosser, CSc.
Slovenská cestná spoločnosť

OCENENIE DIPLOMOVÝCH PRÁČ

Slovenská cestná spoločnosť každoročne oceňuje najlepšie diplomové práce v oblasti cestného staviteľstva a hospodárstva. V roku 2017 získali cenu za výborné spracovanie a obhajobu diplomovej práce absolventi troch slovenských stavebných fakúlt:

Ing. Ondrej Kozák – Slovenská technická univerzita v Bratislave

Návrh trasy cestnej komunikácie – obchvat mesta Vranov nad Topľou

Ing. Jakub Ducár – Technická univerzita v Košiciach

Informačné modelovanie pozemných komunikácií

Ing. Richard Medzihorský – Žilinská univerzita v Žiline

Praktické využitie kamerového systému s automatickým rozpoznávaním EČV

Ocenenia boli absolventom odovzdané na slávnostných promóciách. Ocenení absolventi získali spolu s diplomom aj finančnú odmenu. Oceneným srdečne gratulujeme a želáme veľa úspechov v ich profesionálnej kariére.

Zuzana Fabianová
Slovenská cestná spoločnosť

FEJTÓN - TUNELY A TUNELOVANIE

Priznávam sa, že neviem presne povedať dôvody, prečo som si vybral zo štúdií staviteľstva práve inžinierske stavby. Ako sa hovorí: dnes viem, mal som šťastie. Štúdium bolo

náročné, ale zaujímavé, ukončili ho Inžinieri, nevedeli ho absolvovať inžinieri. Teraz po pomerne dlhej aktívnej činnosti zisťujem, aký obrovský pokrok nastal v konštrukciách

a v technológiách a musím sa priznať, že mi robí problémy aj terminológia, napr. takých stavieb, akými sú tunely!

Nenaskytla sa mi príležitosť konzultovať moje otázky a problémy s profesorom Klepsateľom, a tak mi ostalo mnoho otázok. Napríklad:

- či sa tunel stavia, razí, alebo tuneluje,
- či sa môže tunel vytunelovať?
- čo sa stane, keď sa prerazí tunelová rúra,
- či je pravda, že vznikla NSTM (Nová slovenská tunelovacia metóda), lepšia ako NRTM?
- či existuje otváranie tunela?
- či sa môže vytunelovať aj stavba mosta,
- prečo sa hovorí, že „tma ako v tuneli“ a „svetlo na konci tunela“,
- o čom to je, keď Peter Lipa spieva „...láska moja vytunelovaná...“

Môžeme povedať, že za pomerne krátke obdobie sa postavili náročné tunely, a to iba jednoduchými náradiami a postupmi. Na Slovensku sa postavilo viacero železničných tunelov, z ktorých treba spomenúť:

- v rokoch 1923 – 1929 tunel na trati Handlová – Horná Štubňa, dlhý 2 421,5 m
- v rokoch 1928 – 1931 tunel na trati Červená Skala – Margecany, dlhý 3 011,6 m
- v rokoch 1931 – 1936 tunel na trati B. Bystrica – Dolná Štubňa, dlhý 1 239,4 m

S rozvojom železníc a ich elektrifikáciou sa pod Alpami postavili rekordné tunely. V tomto roku (2017) bola ukončená stavba tretieho tunela v Gothardskom masíve. Prvý bol dvojkoľajový železničný 15 km dlhý tunel (1871 – 1881), druhý bol cestný tunel dlhý 17 km. Tretí tunel je dvojkoľajový železničný, tzv. bázový tunel, dlhý rekordných 57 km.

Fejtón určite oživí rozprávanie o stavbe tunela pod Lamanšským prielivom. Myšlienku o prekonaní prielivu spojením ostrova s Európou mal asi ako prvý Francúz Albert Mathieu už v roku 1802. Aj Napoleon bol tejto myšlienke naklonený. Ale doba nebola priaznivá a Napoleon mal aj iné plány s Anglickom. Presadiť myšlienku a nájsť peniaze sa podarilo až v roku 1875 a pracovať na stavbe tunela sa začalo v roku 1882. Stavba sa tešila v Európe veľkej pozornosti a priazni. Ale zabudlo sa na dôležitú vec: na anglickú verejnú mienku. Myšlienka, že sa naruší izolovanosť Anglicka, tzv. „splendid isolation“ bola na ostrovoch neprijateľná. Veď to bol zámerný útok na anglickú bezpečnosť. Konečne v roku 1886 bola podpísaná zmluva anglicko-francúzskeho konzorcia so spoločnosťou Eurotunnel o projekte a stavbe železničného tunela. Stavba začala v decembri 1887, tunel odovzdali do používania v roku 1993, pričom náklady dosiahli 15 miliárd dolárov. Podľa štatistiky o doprave EÚ v roku 2014 cestovalo

autami tunelom viac ako 10 miliónov cestujúcich a okrem toho viac ako 10 miliónov cestujúcich vlakom. Utečenci vraj cestovali inak, je otázka ako to bude po brexite!

Slovensko a Slováci sa v minulosti podieľali na rozvoji vedy a techniky vo svete a naozaj v mnohých oblastiach dosiahli pekné výsledky. Tak to bolo aj na inžinierskych stavbách (mostoch, tuneloch). Nezľakli sme sa ani veľkých stavieb ako sú diaľnice. Diaľnica D1 na východe krajiny na úseku Behárovce – Fričovce musela prekonať Branisko. Výstavba pomerne dlhého (4 975 m) tunela s jednou rúrou začala v roku 1997. Pôvodný plán a rozpočet z r. 1996 rátali s investíciou 6 miliárd korún (vtedy Sk).

Tunel bol odovzdaný do používania v roku 2003. Pôvodný rozpočet nestačil a náklady narástli na 7,5 miliardy Sk. Okrem bežných technológií sa zaviedlo „tunelovanie“. To znamená navrhovanie cenových ponúk za materiály a práce, faktúry za nevykonané práce – fiktívne faktúry. A úspešne. Podľa rôznych kontrol sa zistilo, že určité čiastky smerovali aj na osobné bankové účty vo švajčiarskych bankách. O niekoľko rokov neskôr v roku 2003 začala stavba tunela Sitina (1440, resp. 1415 m dlhé rúry) na D2. Ale Japonci, ktorí riadili stavbu a dokončili ju v roku 2007 nepoznali „tunelovanie“ a tak to aj dopadlo: dohodnutý rozpočet, splnený termín.

Poznatky sú také, že tunelovanie je technológia použiteľná v rôznych sférach podnikania. Vcelku jednoduché sú nadmerné odpočty DPH a neoprávnené vratky v miliónoch eur, spolupráca s obchodnými spoločnosťami, obchodovanie s webkartou a pod. (Trend 6/2017). Ako vidieť, nejde o inžinierske staviteľstvo, ale o boom aký tu nebol!

Autor publikuje pod pseudonymom Gsch.

Spravodaj SCS pre členov Slovenskej cestnej spoločnosti vydáva Slovenská cestná spoločnosť • Adresa: Koceľova 15, 815 94 Bratislava • E-mail: cestnaspol@cestnaspol.sk • Redakčná rada: Ing. Ján Šedivý, CSc., Ing. Zuzana Fabianová, Ing. Andrea Šedivá • Grafický návrh: Slovenská cestná spoločnosť • Nepredajné